

Évközi 14. vasárnap

2Kor 12,7-10

Tövist kaptam testembe

⁷De hogy a nagyszerű kinyilatkoztatás elbizakodottá ne tegyen, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy arcul csapkodjon, és el ne bízzam magam. ⁸Háromszor kértem ezért az Urat, hogy szabadítson meg tőle, de azt felelte: ⁹„Elég neked az én kegyelmem. Mert az erő a gyöngeségben nyilvánul meg a maga teljességében.” Ezért a legszívesebben a gyöngeségeimmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje költözzön belém. ¹⁰Kedvem telik a Krisztusért való gyöngeségben, gyalázatban, nélkülözésben, üldöztetésben és szorongattatásban, mert amikor gyöngye vagyok, akkor vagyok erős.

Éppen Pál ezen kijelentése alapján sokat beszélnek a szakemberek az apostol betegségéről. Pál többször beszél arról, hogy nem egészséges, többek között a galatáknak „beteg testtel” hirdette az evangéliumot (4,13). Sőt betegségét úgy tekinti, mint olyan tapasztalatot, amely segít megérteni a gyöngéket (1Kor 11,30). Ebben a perikópában úgy tűnik, valami lelki jellegű betegségre utal (7. v.). A szakemberek megtérése kapcsán beszélnek Pál esetleges epilepsziájáról. Másutt szembetegségéről esik szó. Úgy látszik, hogy nem voltak jó fizikai adottságai a retorikához (2Kor 10,10), sőt gyakorta érezte magát gyengének (1Kor 2,3). De elképzelhető, hogy nehéz természetű ember volt, Márk inkább megvált tőle, nem tartott ki mellette. Azt is tudjuk, hogy annak ellenére, hogy az egyik legbékésebb rabbi, Gamáliel volt a mestere, maga szélsőségekre hajlott és fanatikusnak minősíthető. Emiatt kövezik meg Istvánt, és Pál fanatizmusától rettegnek a damaszkuszi keresztények is. Minden valószínűség szerint megtérése után is nehezen elviselhető, rendkívüli munkatempót diktáló és sok esetben feszültségeket teremtő személy maradt. Pál tehát minden rendkívüli kinyilatkoztatása ellenére nem Superman, aki minden különösebb gond és nehézség nélkül tudja közvetíteni rendkívüli természetfeletti tapasztalatait tanítványainak és hallgatóságának.

A jelen szövegek arról is informálni látszanak, hogy nemcsak külső feszültségeket kellett elviselnie, hanem lelkében is állandó volt a tusakodás. A „tövist kaptam testembe”, jelenthet esetleg valamilyen epilepsziás gyötrelmeket, de lehet olyan jelentése is, figyelembe véve Pál terminológiáját, hogy az embert testi emberként és lelki emberként írja

le, hogy a hirdetett új ember tulajdonságainak személyes megvalósítása neki sem volt egyszerű feladat. Nem szabad összekevernünk Jézus emberségét és Pál emberi természetét. Nem ugyanarról az esetről van szó Pál esetében, mint Jézus esetében, akinek a belső feszültségéről csak a getszemáni-kerti jelenetben értesülünk.

Pál állandó külső és feltételezhetően belső feszültségben élt. Hiába tért meg, hiába kapott rendkívüli kinyilatkoztatást, az emberi személyiségéből fakadó problémákkal egész életében szembe kellett néznie. Saját erkölcsi fejlődéséért keményen meg kellett küzdenie. Talán éppen erre is vonatkozik az „erő a gyöngeségben nyilvánul meg igazán” (9. v.).

Érdemes ezt tudatosítani, mert a vallási informáltság, a lelki élet irodalmáról való ismeret egyikünket sem teszi probléma és feszültség nélküli személyiséggé. Felnőtt keresztkelés után is tapasztaljuk, hogy a korábbi személyiségünk és abból adódó problémákkal együtt kell élnünk. A kitűnő vallási retorika művelése, az egyes vallási tisztségek birtoklása, az önnevelés és az udvarias viselkedés még nem jelenti azt, hogy megszabadultunk a kísértésektől, a belső feszültségektől és gyötrelmekről. Azok, aki rendkívüli vallási tapasztalatokat szereztek, nem váltak automatikusan sem szentekké, se nem jutottak a megdicsőült és megszentelt emberfeszültség és kísértésmentes állapotba. Sőt mivel járatosak már a lelki életben, jobban gyötri őket saját gyengeségük. Nem azt tapasztalják, elfogyott a bűnük, és nincs mit meggyónniuk és megbánniuk, hanem éppen azért van, mert a vallási tapasztalatok miatt kifinomultabb, magasabb etikai elvárásokat tapasztalnak magukkal szemben is. A jobb istenismeret, mélyebb vallási tapasztalat jobb önismeretre és igényesebb emberi lelki élethez vezet, amelynek az igénye és annak való megfelelés nincs feltétlenül arányban. A szentek bűnösnek érezték magukat akkor is, amikor mások talán nagynak tartották őket. Azért mert ők magukat belülről, mások pedig kívülről ismerték őket. Megtörténhet ugyan, hogy intenzíven vágyunk a mennyországra, de közben önmagunkban pokoli gyötrelmeket élünk át. Ez a tövis és ennek gyötrelme tartja ébren bennünk gyöngeségünk tudatát, aminek ismerete nélkül nincs üdvösség.